

Вяртанне праз 165 гадоў

Выстаўка кніг, прысвечаная 165-годдзю з дня нараджэння выдатнага пісьменніка, літаратара, перакладчыка Івана Кандрацьева, адкрылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

Пісьменнік нарадзіўся ў Вілейскім раёне, але доўгі час жыў у Вільні і Маскве. Яго імя стала вядома шырокаму колу грамадскасці дзякуючы доктару культуралогіі прафесару Аляксандру Смоліку, які правёў грунтоўнае навуковае даследаванне і падрыхтаваў маняграфію «Божы дар Івана Кандрацьева».

А. Смолік распавёў, што ягоныя навуковыя пошукі распачаліся пасля азнаямлення з кнігай «Александръ Сергеевичъ Пушкинъ, его жизнь, смерть и сочинения» ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Пасля была праца ў Літоўскім дзяржаўным гістарычным архіве ў Вільнюсе, Расійскай дзяржаўнай бібліятэцы ў Маскве...

На выстаўцы былі прадстаўлены прыжыццёвыя выданні І. Кандрацьева, навуковыя працы, прысвечаныя даследаванню творчай спадчыны літаратара, а таксама выданні з асабістай бібліятэкі А. Смоліка.

Літаратурная спадчына Кандрацьева ўражвае: ім напісаны мастацкія творы на гістарычныя тэмы: «Бич Божий», «Великий разгром», «Салтычиха», «Драма на Лубянке», «Божье знамение» (апошнія два прысвечаны падзеям 1812 года) ды інш., падрыхтаваны гістарычны даведнік «Московский кремль» і вялікі гістарычны нарыс «Седая старина Москвы», які

перавыдаваўся вялікімі тыражамі ў 1999, 2006 і 2008 гадах. Ён аўтар шэрагу драматычных твораў, паэтычных зборнікаў «Думы и были» і «Под шум дубрав», паэм «Полтавская певунья» і «Альманзор», знакамітых песень «По диким степям Забайкалья» і «Очаровательные глаза»...

Апрацаваў вершаваныя народныя казкі «Снегурочка», «Сивка-бурка, вещая каурка», падрыхтаваў буквар, па якім можна самастойна навучыцца чытаць і пісаць, выконваць нескладаныя матэматычныя вылічэнні. А ў зборніку «Дома и на воздухе: детские игры и забавы» І. Кандрацьеў сабраў і сістэматызаваў дзіцячыя гульні і забавы.

Сёння творчасць Івана Кандрацьева ўвайшла ў актыўны даследчы кантэкст беларускіх навукоўцаў: у маі 2013 года ў Вілейцы прайшлі Першыя Кандрацьеўскія чытанні, на якіх прадстаўлены даклады беларускіх гісторыкаў, культуролагаў, філолагаў, краязнаўцаў. У 2015 годзе яны пройдуць у Маскве пры падтрымцы Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў.

Падрыхтаваны праект памятнага знака, які плануецца ўсталяваць на радзіме пісьменніка — у вёсцы Каловічы.

Павел САПОЦЬКА